

Il-Fratellanza tal-Madonna tad-Duttrina u l-presepju

Joseph C Camilleri BA, DEAM, M.Ed (Pl & Mgt)

Il-Parroċċa ta' Hal Tarxien hija ddedikata lil Marija Annunzjata. Id-dedika twellet fil-qalb il-parruccani l-imħabba lejn Omm Alla u interess partikulari lejn il-misteru tal-Inkarnazzjoni. Dan l-interess żdied fost il-parruccani meta l-Kappillan Dun Federik Abela għamel rikors lill-Isqof Paolo Alphèran de Bussan (1728-1757), fl-4 ta' Marzu 1748,¹ fejn talab f'isem il-Kleru u l-Kjeriċi ta' Hal Tarxien, li kienu jgħallmu d-duttrina biex titwaqqaf il-Kongregazzjoni tad-Duttrina Nisranija. Il-kappillan Dun Federik Abela għamel pass iehor fl-istess rikors. Issuġerixxa żewġ festi mal-ksib tal-indulgenzi. L-ewwel waħda marbuta malfesta tal-Madonna Karmnu, waqt li t-tieni indulgenza marbuta malfesta ta' San Ĝużepp. Fir-rikors, il-kappillan Abela jżid jgħid li l-Kongregazzjoni tad-Duttrina setgħet twassal biex iż-żid id-devozzjoni lejn il-Bambin Gesù li kienet digħà introdotta mill-assocjazzjoni mwaqqfa fuq l-artal ta' San Ĝużepp.

Din l-assocjazzjoni msemmija hija s-Sodalità tal-Bambin Gesù li twaqqfet uffiċjalment fuq l-artal ta' San Ĝużepp f'Jannar tal-1749. Kif jgħid sewwa s-sur Aurele Gafà ž-żewġ Sodalitajiet bdew jaħdmu fl-istess triq – id-devozzjoni ta' Bambin Gesù, billi: “.... din il-kongregazzjoni (tad-Duttrina Nisranija) tista' twassal biex l-assocjazzjoni tal-Bambin Gesù tkompli żżid aktar

id-devozzjoni digħà introdotta f'din il-knisja parrokkjali.² Hawn wieħed jista' jifhem, li l-Fratellanza tal-Madonna tad-Duttrina, li wirtet ix-xogħol tal-kongregazzjoni tad-Duttrina Nisranija fl-1874, kompliet bit-tixrid tad-devozzjoni lejn it-twelid tal-Messija. Dan nafu fiċ-ċert li għamlitu billi fost l-oħrajn hallset presepji, xbiehat ta' bambini, festi tal-Bambin Gesù u bejgħ tax-xema' fil-lejl tal-Milied għal waqt il-funzjoni u l-quddiesa ta' nofsillejl. Dawn il-presepji u x-xbiehat ta' Bambini kienu jitqassmu lit-tfal li kienu jattendu l-lezzjonijiet tad-duttrina. Illum ser naraw x'għamlet il-Fratellanza tal-Madonna tad-Duttrina fejn jidħlu l-presepji.

Fil-Libro Maestro della Congregazione della B.V.M. sotto titolo della Dottrina a Casal Tarxien, insibu li għall-Milied tas-sena 1867 il-Fratellanza offriet presepju lit-tfal tad-duttrina li kellu jittalla bix-xorti. Dan il-presepju qam 4 xelini u 2 soldi.³ Il-ħlas sar ftit wara, fl-ewwel tas-sena, jiġifieri fl-Istrina 1868. Din l-għotja ntogħiġbot, tant li fil-Milied 1868 ġie, mogħti presepju ieħor. Il-ħlas ta' dan it-tieni presepju sar fis-16 ta' Jannar 1869, u qam lill-Fratellanza 5 xelini u sitt soldi. Din is-somma tinkludi wkoll għotja ta' xi bambini.⁴

Bejn is-snien 1868 u 1871 ma



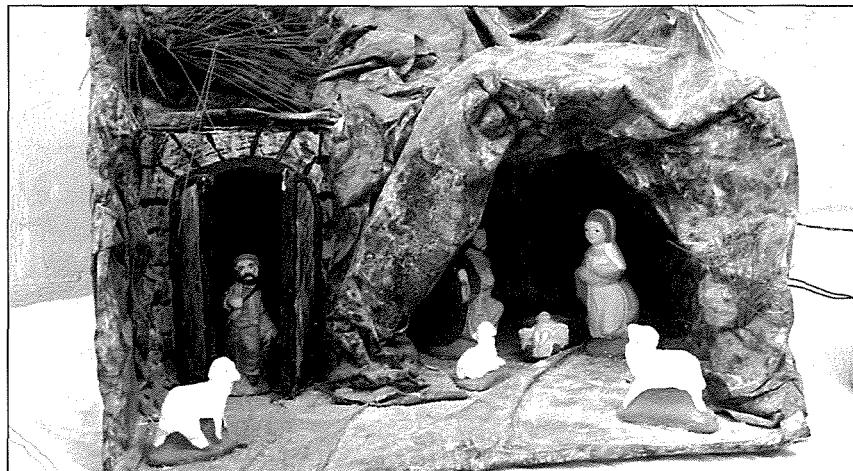
Is-sottokwadru tal-Bambin li kien impoġġi fuq l-artal ta' San Ĝużepp

kienx sar l-ebda għotja ta' presepji. Izda għall-Milied tas-sena 1871⁵ ġew mogħtija xi presepji lit-tfal tad-duttrina, waqt il-premjazzjoni. Ma nafux kemm presepji ġew mogħtija mill-Fratellanza tal-Madonna tad-Duttrina. Li nafu hu kemm thallsu – 12-il xelin u sitt soldi. Il-ħlas sar fit-3 ta' Dicembru 1871. Hemm il-possibilità li n-numru ta' presepji kien tlieta. Dan wieħed jista' jikkonkludih mill-fatt li s-sena ta' wara, ġew mogħtija tliet presepji u l-ispiza baqgħet ta' 12-il xelin u sitt soldi. It-tieni ħlas sar fid-29 ta' Dicembru, 1872.⁶ Mid-dati tal-ħlas, wieħed jista' jikkumenta li aktarx l-ghoti ta' dawn il-presepji sar xi ffit qabel il-festa tal-Milied.

L-ghoti tal-presepju lit-tfal tad-Duttrina min-naħha tal-Fratellanza

tal-Madonna tad-Duttrina waqaf fl-1873. Iżda reġa' beda fil-Milied tas-sena s-sena ta' wara, jiġifieri fl-1874. Din id-darba, il-ħlas kien naqas billi kien ta' 8 xelini u 4 soldi. Il-ħlas sar fid-19 ta' Jannar 1875. Ma nafux kemm presepji ġew mogħtija f'dak il-Milied⁷. Is-sena ta' wara l-Fratellanza tal-Madonna tad-Duttrina ħarġet l-istess ammont tal-flus. Il-ħlas sar fil-31 ta' Dicembru 1875. Il-ktieb tal-kontijiet ma jagħtina l-ebda dettall ta' kemm presepji ġew mogħtija.⁸

Il-presepju huwa mezz qawwi fil-kult tat-Tweliż tal-Messija. Hafna devoti tal-misteru tal-Inkarnazzjoni kienu jużaw il-presepju bħala mezz ta' qima u talb lejn il-Bambin Gesù f'jum tant għażiż għan-nisrani. Fost id-devoti Maltin tal-misteru tal-Inkarnazzjoni nsibu l-fundatur tas-Socjetà tad-Duttrina Nisranija – San Ġorġ Preca (1880-1962), il-fundatriċi tal-kongregazzjoni tas-Sorijiet ta' Ulied il-qalb ta' Gesù, Madre Marija Tereza Nuzzo (1851-1923) u Karmni



Presepju mogħti lit-tfal fi żmienna mis-Soċjetà tal-Mużew

Grima (1838-1922), ix-xebba li semgħet leħen il-Madonna fiż-żona Ta' Pinu, l-Għarb. Hemm il-possibilità li San Ġorġ Preca li nsista li s-soċċi jaġħtu presepju, grotta jew bambin, li kull tifel jew tifla li jattendu l-lezzjonijiet tad-duttrina ħa l-ispirazzjoni minn din id-drawwa li daħħlu l-fratelli tal-Madonna tad-Duttrina ta' Hal Tarxien jew ta' rħula oħra fejn kienu għadhom imwaqqfa kongregazzjonijiet simili.

Wieħed ma jistax iħalli barra l-fatt li meta San Ġorġ Preca kien qed idur il-qasam Tarxiniż tad-duttrina, kien jiġiċċa fil-kor tal-knisja parrokkjali ta' Hal Tarxien. Hawn kien jitlob quddiem il-pittura tat-Thabbira tal-Anglu lil Marija Santissima, xogħol ta' Pietro Gagliardi. Waqt li kien ikun fil-knisja parrokkjali forsi seta' jisma' b'dawn l-ghotjet tal-presepji li kienet tagħti l-Fratellanza tal-Madonna tad-Duttrina lit-tfal li kienu jattendu l-lezzjonijiet tad-duttrina.

¹ Gafà A., Tal-Karmnu u tad-Duttrina, Madonna tad-Duttrina, Festa 2017, p 65.

² Gafà A., op cit, pp 65/67.

³ A.P.T. Libro Maestro della Congregazione della B.V.M. sotto titolo della dottrina a Casal Tarxien, p 7.

⁴ A.P.T. Libro Maestro... op cit, p 9.

⁵ A.P.T. Libro Maestro... op cit, p 17.

⁶ A.P.T. Libro Maestro....op cit, p 19.

⁷ A.P.T. Libro Maestro.... op cit, p 29.

⁸ A.P.T. Libro Maestro....op cit, p 37.

MAMBO ALUMINIUM WORKS

**ALUMINIUM WORKS
IRON WORKS
SOFFITS WORKS
GLASS WORKS
P.V.C. SHOWERS**

**TRIQ L-GHARGHAR
QORMI
Tel: 2148 4278
Mob: 7947 2867 - 7763 2708 - 9969 5910
Fax: 2148 4278**

Tony Cacciattolo